

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל חברה ונוער

חידון התנ"ך הארצי לנוער

תשע"ב

”גִּבּוֹר כְּאַרְץ יִהְיֶה זְרַעוֹ דֹר וָדֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ” (תהלים קיב, 2)

מרכז החידון

שלמה ונטורה

מחברות השאלות

רחל בורובסקי, ליאורה בך

הוועדה הארצית

ד"ר רוני מגידוב, מירי שליסל, מרים בלומנטל, הדר טרפר וכטל, אביעד שלמה מוריה

© כל הזכויות שמורות

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

מינהל חברה ונוער

לכל שוחרי לימוד התנ"ך, ברכת שלום!

מינהל חברה ונוער במשרד החינוך מופקד מטעם המשרד על חידוני התנ"ך לנוער במדינת ישראל. מינהל חברה ונוער רואה לו לכבוד למלא שליחות חינוכית נעלה זו, שעיקרה יצירת יחס של אהבה אל ספר הספרים בלבותיהם של בני הנעורים, בבחינת "ואהיה שעשועים יום יום".

לצד הלימוד הפורמאלי, השיטתי והמחייב של התנ"ך, החידון משמש גורם מדרבן לקניית בקיאות וידע מקיפים מתוך שמחה והנאה.

החידון מעלה את יוקרתו של התנ"ך בעיני תלמידי בתי הספר העל-יסודיים, שכן הוא מעניק לזוכים בו כבוד ויקר והערכה רבה מצד הורים, מורים וחברים.

בזכות מסירותם והתלהבותם של אנשי מינהל חברה ונוער במשרד הראשי ובמשרדים המחוזיים, הצלחנו לשתף בחידון תלמידים רבים, מכל סוגי בתי הספר. בכל הנוגע להתעניינות בספר התנ"ך ולשקידה על לימודו, אנו בעיצומו של תהליך החזרת עטרה ליושנה.

עם סגל העוסקים בארגון החידונים נמנים חתני תנ"ך צעירים ופעילי נח"ת - נוער חובב תנ"ך, הנותנים תנופה רבה להצלחת החידונים. במיוחד ראוי לציין את הרוח הרעננה והצעירה הניכרת בחיבור השאלות, בתוכנו, בניסוחן ובהצגתן במהלך החידונים הפומביים.

ב ב ר כ ה,

יוסי לוי

מנהל מינהל חברה ונוער

חידון התנ"ך הארצי המסכם לנוער תשע"ב

תקנון החידון וסדריו

החידון, חלקיו ושלביו

החידון הארצי נחלק לשני סוגים: (1) חידון לנציגי החינוך הממלכתי.

(2) חידון לנציגי החינוך הממלכתי-דתי.

כל אחד מסוגי החידון כולל שני חלקים: (1) מבחן מוקדם, הנחלק לשני שלבים.

(2) חידון פומבי, הנחלק לשלושה שלבים.

בתום החידון הארצי ייבחרו ארבעה משתתפים¹ - שניים מהחינוך הממלכתי ושניים מהחינוך הממלכתי-דתי, אשר יגיעו לשני המקומות הראשונים - והם יעפילו לחידון העולמי לתנ"ך.

המבחן המוקדם

המבחן המוקדם כולל שני שלבים: הראשון - מבחן בכתב, והשני - מבחן שצולם בחוף הכרמל.

שלב א - מבחן בכתב

1. בשלב זה ישתתפו 12 המתמודדים שעלו אליו מהחידון הארצי המקדים.

2. המבחן בכתב יכלול שני סוגי שאלונים: שאלון אחד יוגש ל-6 נציגי החינוך הממלכתי, והשאלון האחר יוגש ל-6 נציגי החינוך הממלכתי-דתי.

3. בשלב זה אפשר לצבור עד 30 נקודות.

שלב ב - מבחן שצולם בחוף הכרמל

1. בשלב זה - כל מתמודד יענה על שתי שאלות.

2. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד ב-5 נקודות.

3. בשלב הזה אפשר לצבור עד 10 נקודות.

בשני השלבים של המבחן המקדים יחד (המבחן בכתב + השאלות בחוף הכרמל), אפשר לצבור עד 40 נקודות.

---

¹ למרות רגישותנו לשוויון בין המינים נקטנו בתקנון לשון זכר, שהיא הצורה הקצרה והשגורה יותר - וזאת אך ורק כדי למנוע סרבול לשוני. מובן כי דברינו מכונים למתמודדות לזכר ולנקבה כאחד.

החידון הפומבי

שני החידונים הפומביים - החידון לתלמידי החינוך הממלכתי והחידון לתלמידי החינוך הממלכתי-דתי - יתקיימו בעת ובעונה אחת. כל חידון מורכב משלושה שלבים: שלב א - שאלות באולפן בעקבות הסרטונים שצולמו בחוף הכרמל; שלב ב - תשבצים; שלב ג - השב כפי יכולתך. בכל שלב יופנו תחילה השאלות לנציגי החינוך הממלכתי, ומיד לאחר מכן יוצגו השאלות לנציגי החינוך הממלכתי-דתי.

בשלב הראשון של החידון ישתתפו שישה נציגים מכל זרם חינוך. החידון של כל אחד מזרמי החינוך יתנהל כך: בסיום השלב הראשון יעלו לשלב השני ארבעת המתמודדים שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר; בסיום השלב השני יעלו שלושה מתמודדים לשלב השלישי; בסיום השלב השלישי ייבחרו שני מתמודדים מכל זרם במערכת החינוך לחתן או לכלת התל"ך הארצי/ת ולסגנו/ה. ארבעת המתמודדים האלה ייצגו את ישראל בחידון העולמי.

שלב א - שאלות באולפן, בעקבות הסרטונים שצולמו בחוף הכרמל

1. בשלב הזה יוצגו הסרטונים שצולמו בחוף הכרמל, ובהם נראים המתמודדים וההישגים שצברו בשלב המקדים של החידון.
2. בתום כל סרטון יוצגו למתמודדים שאלות הקשורות לנושא הסרטון לכל מתמודד יופנו שתי שאלות על שני פרטים בסרטון.
3. כל תשובה נכונה, על כל פרט, תזכה את המתמודד ב-5 נקודות; תשובה מלאה על שני הפרטים תזכה את המתמודד ב-10 נקודות.
4. ארבעת המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה בין השישה, יעפילו לשלב הבא.

שלב ב - תשבצים

1. בשלב הזה יוצג לכל מתמודד תשבץ ובו 4 שאלות קצרות. המתמודד ישיב על 4 השאלות בזמן קצוב - 45 שניות. כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות. תשובות מלאות על כל השאלות, בלא שימוש ברמזים, יזכו את הנבחן בעוד 5 נקודות. סך הכול אפשר לצבור בחלק זה עד 25 נקודות. כל רמז שיינתן יגרע מניקוד השאלה נקודה אחת.
2. אם המתמודד אינו יודע את התשובה, הוא יוכל לבקש לעבור לשאלה הבאה ולחזור אחר כך לשאלה (במסגרת הזמן הקצוב). אם ישיב המתמודד תשובה שגויה, המחשב יחשוף אוטומאטית את התשובה הנכונה, והמתמודד לא יוכל לחזור ולענות על השאלה.
3. אם המתמודד ישיב על השאלה לפני שהמנחה סיימה להקריא אותה, היא תסיים את הקראת השאלה ורק לאחר מכן תעבור לשאלה הבאה.
4. אם המתמודד לא ישיב על שאלה או ישיב תשובה שאינה נכונה - בתום הזמן תאמר יושבת ראש השופטים את התשובה הנכונה.
5. שלושת המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה בין הארבעה יעפילו לשלב הבא.

שלב ג - השב כפי יכולתך

1. בשלב זה כל מתמודד נדרש לענות על שאלות רבות ככל שיוכל, וזאת תוך 45 שניות.
2. המנחה מקריאה את השאלות בקול, והמתמודדים משיבים, כל אחד בתורו.
3. לעתים מוצגות למתמודדים שאלות אמת או שקר ועליהם להשיב אם המשפט שהוצג לפניהם נכון או שקרי.
4. תשובה נכונה תזכה את המתמודדים ב-4 נקודות.
5. בשלב זה יישאלו 15 שאלות לכל היותר. בסך הכול אפשר לצבור בשלב זה עד 60 נקודות.
6. אם ישיב המתמודד על השאלה לפני שהמנחה סיימה להקריא אותה, היא תסיים את הקראת השאלה ורק לאחר מכן תעבור לשאלה הבאה.
7. לא תהיה אפשרות לחזור לשאלה שלא נענתה או לתקן תשובה שאינה נכונה.

שובר שוויון

- אם כמה מתמודדים (שניים או שלושה) צברו ניקוד זהה ולא תהיה הכרעה לגבי העולים לחידון העולמי, תכריז מנחת החידון על שלב שובר שוויון בין המתמודדים שצברו ניקוד זהה.
1. המנחה תציג שאלה לכל מתמודד על פי תורו.
  2. המתמודד יענה על השאלה שהוצגה בתוך חמש שניות.
  3. השאלות יישאלו בסבב. בכל סבב יישאל כל אחד מהמתמודדים שאלה אחת אם לא ידע לענות עליה - שני המתמודדים האחרים, אלה שענו נכון על השאלה בתורם, יעלו לחידון העולמי.
  4. אם יעלו שני מתמודדים לשלב הזה, המנחה תשאל עד 10 שאלות (2 שאלות בכל סבב). אם יעלו שלושה מתמודדים לשלב, תשאל המנחה עד 15 שאלות (3 שאלות בכל סבב).

שאלת הכרעה

- אם השלב שובר השוויון לא יביא להכרעה - תינתן לתלמידים שאלה נוספת, שעל פיה יוכרע מיהם העולים לחידון העולמי.
1. השימוש בשאלת ההכרעה יעשה רק אם ייווצר הצורך בכך.
  2. על שאלת ההכרעה יענו המתמודדים בתוך זמן מוגבל.
  3. שאלת ההכרעה היא שאלה פתוחה על נושא מסוים במקרא. המתמודדים יצטרכו להביא מקורות רבים ככל שיוכלו לנושא השאלה.
  4. המתמודד שיציין את מספר המקורות הגדול ביותר, יעפיל לחידון העולמי.

סדר הצגת השאלות לנבחנים

1. השאלות יוצגו לנבחנים לפי סדר ישיבתם.
2. בשלב הראשון יקבל כל נבחן את שאלתו בכתב, לפני הצגתה הפומבית בקול, והוא יענה מיד עם הצגתה. מזכירות החידון תמסור את השאלות לנבחנים.
3. אם יענה הנבחן תשובה מלאה על שאלתו - יכריז יושב ראש חבר השופטים על מספר הנקודות המגיעות לנבחן. הנקודות יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
4. אם יענה הנבחן תשובה חלקית - ייועץ יושב הראש בחבריו השופטים, ויכריז על מספר הנקודות שיקבל הנבחן. הנקודות יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
5. אם לא יענה הנבחן על השאלה - יכריז יושב הראש שאין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שמו של הנבחן.

חבר השופטים

1. חבר השופטים כולל את יושב הראש, שלושה שופטים, ומשקיף מטעם נח"ת (נוער חובב תנ"ך).
2. יושב הראש אחראי לשיפוט, והוא מכריז את מספר הנקודות שקיבל כל נבחן.
3. יושב הראש מפקח על רישום הניקוד ועל סיכומו.
4. יושב הראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
5. בעת הצורך, אם הנבחן לא ישיב תשובה מלאה, יציג יושב הראש את התשובה המלאה. בהצגתן של חלק מהתשובות הוא רשאי לכבד את חבריו השופטים ואת המנחה.
6. בסיום החידון יורה יושב הראש למנחה להכריז את שמותיהם של חתן החידון או כלת החידון הארצי ושל הסגנים.
7. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, בין שלב לשלב במהלך החידון בלבד. לאחר החידון לא יקבלו השופטים ערעורים.
8. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

1. המנחה ינהל את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
2. המנחה יזמין את המשתתפים ואת חבר השופטים לבמה.
3. המנחה יזמין את המברכים וידאג לסדר ההופעות האמנותיות.
4. המנחה יקריא את השאלות.
5. המנחה יכריז את שמו של כל נבחן לפני שמוצגת לו השאלה.
6. המנחה יכריז את שמותיהם של העולים משלב לשלב על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.
7. המנחה יכריז את שמותיהם של חתן או כלת חידון התנ"ך הארצי וסגניהם, על פי ההוראות של יושב ראש חבר השופטים.

זוכים, תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוזמנו כל המתמודדים לשבת במקומותיהם על הבמה כדי לקבל תעודת השתתפות בחידון.
2. שני המתמודדים - אחד מכל מסלול חינוך - אשר צברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר, יוכתרו לחתן או לכלת חידון התנ"ך הארצי, וכן יוכתרו שני הסגנים.
3. ארבעת המתמודדים הזוכים בחידון התנ"ך הארצי ישתתפו בחידון התנ"ך העולמי שיתקיים ביום העצמאות וישודר בטלוויזיה בשידור ישיר.
4. לאחר החידון תיערך לכל המשתתפים קבלת פנים רשמית ובה יקבלו תשורות וספרים.

חידון התנ"ך לנוער תשע"ב

שלב א - שאלות באולפן:

שאלות בעקבות סרטונים שצולמו בחוף הכרמל

בשלב זה יוצגו למתמודדים שהופיעו בסרטון שצולם בחוף הכרמל שאלה אחת על שני פרטים הקשורים לנושא הסרטון

תשובה נכונה על כל פרט תזכה את הנבחן ב-5 נקודות. דהיינו, תשובה מלאה לשאלה תזכה את הנבחן ב-10 נקודות.

ממלכתי: שאלה מס' 1:

התנ"ך מספר על תקופות שונות שבהן שימשו המערות למקום מסתור מהאויבים .
א. מיהו האויב אשר מפניו התחבאו "העם במערות ובחנכים ובסלעים ובצרחים ובברות" ?
ב. מי המנהיגים שעמדו בראש העם במלחמה נגד אויב זה?

תשובות:

א. פלשתים

שמואל א יג, 5-6: "ופלשתים נאספו להלחם עם ישראל שלשים אלף רכב וששת אלפים פרשים ועם כחול אשר על שפת הים לרב ויעלו ויחנו במכמש קדמת בית און ואיש ישראל ראו כי צר לו כי נגש העם ויתחבאו העם במערות ובחנכים ובסלעים ובצרחים ובברות".

ב. יונתן / שאול (אזכור של אחד השמות יזכה בניקוד מלא)

שמואל א יד, 20-21: "ויזעק שאול וכל העם אשר אתו ויבאו עד המלחמה והנה היתה חרב איש ברעהו מהומה גדולה מאד והעברים היו לפלשתים כאתמול שלשום אשר עלו עמם במחנה סביב וגם המה להיות עם ישראל אשר עם שאול ויונתן".

ממלכתי: שאלה מס' 2:

מסופר על איש מסוים שהחביא אנשים רבים במערה וכלכל אותם במזון.
א. מי הם האנשים שהחביא?
ב. איש זה צוה לצאת ולחפש מזון ומים כדי להחיות בעלי חיים. בשליחותו של מי יצא האיש לחפש מים ומזון?

תשובות:

א. נביאי ה'

ב. אחאב

מלכים א יח, 4-5: "ויהי בהכרית איזבל את נביאי ה' ויקח עבדיהו מאה נביאים ויחביאם חמשים איש במערה וכלכלם לחם ונמים: ויאמר אחאב אל עבדיהו לך בארץ אל כל מעיני המים ואל כל הנחלים אולי נמצא חציר ונחיה סוס ופרד ולוא נכרית מהבהמה".

ממלכתו: שאלה מס' 3:

אחד מגיבורי המקרא דיבר "על הבהמה ועל העוף ועל הרמש ועל הדגים".

א. מיהו האיש?

ב. על מי, מלבד החיות, הוא דיבר?

תשובות:

א. שלמה המלך

ב. על העצים

מלכים א ה, 10-13: "ותרב חכמת שלמה מה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים: ויחכם מכל האדם מאיתן האזרחי והימן וכלכל ודרדע בני מחול ויהי שמו בכל הגוים סביב: וידבר שלש אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף: וידבר על העצים מן הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה ועל העוף ועל הרמש ועל הדגים:"

ממלכתו: שאלה מס' 4:

שני אירועים אלימים התרחשו בקרבת ברכות.

א. באיזה מקום מצויה הברכה אשר בסמוך לה הוצע "ישחקו הנערים לפנינו"?

ב. מי הוצאו להורג באירוע אחר, בברכה בחברון?

תשובות:

א. גבעון

שמואל ב ב, 13-14: "ויואב בן צרויה ועבדי דוד יצאו ויפגשום על ברכת גבעון יחדו וישבו אלה על הברכה מזה ואלה על הברכה מזה: ויאמר אבנר אל יואב קומו נא הנערים וישחקו לפנינו ויאמר יואב יקמו:"

ב. רכב ובענה (אזכור של אחד מן השמות יזכה בניקוד מלא)

שמואל ב ד, 9-21: "וייען דוד את רכב ואת בענה אחיו בני רמון הבארתי ויאמר להם חי ה' אשר פדה את נפשי מכל צרה: כי המגיד לי לאמר הנה מת שאול והוא הנה כמבשר בעיניו נאחזה בו ואהרגהו בצקלג אשר לתתי לו בשרה: אף כי אנשים רשעים הרגו את איש צדיק בביתו על משכבו ועתה הלא אבקש את דמו מידיכם ובערתי אתכם מן הארץ: ויצו דוד את הנערים ויהרגום ויקצצו את ידיהם ואת רגליהם ויתלו על הברכה בחברון ואת ראש איש בשת לקחו ויקברו בקבר אבנר בחברון:"

ממלכתו: שאלה מס' 5:

- א. מסופר על אנשים "שהחמרו הָיָה לָהֶם לַחֲמֹר". מה בנו האנשים מהלבנים שהכינו מהחמור?
ב. על מקום אחר מסופר שהיה מלא ב"בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֲמֹר". מהו המקום?

תשובות:

א. מגדל

בראשית יא, 2-4: "וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקְדָּם וַיִּמָּצְאוּ בְקִעָה בְּאֶרֶץ שְׁנַעַר וַיָּשְׁבוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ הֲבֵה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְבְּנָה לְאֶבֶן וַהֲחֲמֹר הָיָה לָהֶם לַחֲמֹר וַיֹּאמְרוּ הֲבֵה נִבְנֶה-לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָנוּ שֵׁם פֶּן-נִפּוּץ עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ".

ב. עמק השדים / ים המלח

בראשית יד, 10: "וַעֲמַק הַשְּׂדִים בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֲמֹר וַיִּנְסוּ מֶלֶךְ סֹדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ שָׁמָּה וַהֲנִשְׂאָרִים הָרָה נָסוּ".

ממלכתו: שאלה מס' 6:

חרש נחושת הוא אמן היוצר כלים בנחושת.

- א. מי היה "לִטֵּשׁ כָּל חַרְשׁ נְחֹשֶׁת"?
ב. מלך צור שלח אל דוד "חֲרָשֵׁי עֵץ וְחֲרָשֵׁי אֶבֶן". מה הם בנו?

תשובות:

א. תובל קין

בראשית ד, 22: "וַיִּצְלָה גַם הוּא יִלְדָה אֶת תּוּבֵל קִינָן לִטֵּשׁ כָּל חַרְשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרִזָּל וְאַחֲזֵת תּוּבֵל קִינָן נַעֲמָה "

ב. בית לדוד

שמואל ב ה 11: " וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ-צֹר מְלָאכִים אֶל-דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים וְחֲרָשֵׁי עֵץ וְחֲרָשֵׁי אֶבֶן קִיר וַיִּבְנוּ בַּיִת לְדָוִד".

ממ"ד: שאלה מס' 7:

פעמיים מסופר במקרא על נחש הנחושת: פעם אחת על נסיבות עשייתו, ופעם אחרת על נסיבות הריסתו.

- א. משה עשה את נחש הנחושת. היכן הוא שם אותו?
- ב. מי כתת את נחש הנחושת?

תשובות:

א. על הנס

במדבר כא, 9: "וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נָחָשׁ נְחֹשֶׁת וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנָּס וְהָיָה אִם נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת אִישׁ וְהָבִיט אֶל נָחָשׁ הַנְּחֹשֶׁת וְחָי:"

ב. חזקיהו

מלכים ב יח, 4-1: "וַיְהִי בַשָּׁנָה שְׁלִישׁ לְהוֹשַׁע בֶּן אֵלֶּה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ חֲזַקְיָהוּ בֶן אֲחִז מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וַעֲשָׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ אַבִּי בֵּת זְכַרְיָה: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ה' כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד אָבִיו: הוּא הִסִּיר אֶת הַבָּמֹת וְשִׁבַר אֶת הַמִּצְבֹּת וְכָרַת אֶת הָאֲשֵׁרָה וְכָתַת נָחָשׁ הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד הַיָּמִים הַהֵמָּה הָיָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְקַטְרִים לוֹ וַיִּקְרָא לוֹ נְחֹשֶׁתָן:"

ממ"ד: שאלה מס' 8:

מסופר על פסל אלילי שנפל לפני ארון ה'.

- א. באיזו עיר התרחש הדבר?
- ב. איזה מנהג הונהג במקדש האלילי בעקבות המקרה?

תשובות:

א. באשדוד

ב. כוהני דגון לא דרכו על מפתן בית דגון

שמואל א ה, 4-5: "וַיִּשְׁכְּמוּ בְּבֹקֶר מִמְּחֻרָת וְהָיָה דָּגוֹן נָפֵל לְפָנָיו אֲרָצָה לְפָנֵי אַרְוֹן ה' וְרֹאשׁ דָּגוֹן וְשֵׁתֵי כַפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת אֶל הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן נִשְׂאָר עָלָיו: עַל כֵּן לֹא יִדְרָכוּ כְּהֵנִי דָּגוֹן וְכָל הַבָּאִים בֵּית דָּגוֹן עַל מִפְתָּן דָּגוֹן בְּאֲשֻׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה:"

ממ"ד: שאלה מס' 9:

יוסף וירמיהו – שתי דמויות מקראיות שהושלכו לבור, וניצלו.

א. בכמה כסף נמכר יוסף?

ב. מי הוציא את ירמיהו מהבור?

תשובות:

א. עשרים כסף

בראשית לז, 28: "וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְּיָנִים סֹחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמָעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרָיִמָּה:"

ב. עבד מלך הכושי

ירמיה לח, 11-13: "וַיִּקַּח עֶבֶד מֶלֶךְ אֶת הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבִי אֶת הַמֶּלֶךְ אֶל תַּחַת הָאוּצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹי הַסַּחְבוֹת (סַחְבוֹת) וּבְלוֹי מְלָחִים וַיִּשְׁלַחֵם אֶל יְרֵמְיָהוּ אֶל הַבּוֹר בְּחֻבְלִים: וַיֹּאמֶר עֶבֶד מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל יְרֵמְיָהוּ שִׁים נָא בְּלוֹאֵי הַסַּחְבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אֲצִלוֹת יְדָיךָ מִתַּחַת לְחֻבְלִים וַיַּעַשׂ יְרֵמְיָהוּ כֵן: וַיִּמְשְׁכוּ אֶת יְרֵמְיָהוּ בְּחֻבְלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן הַבּוֹר וַיִּשָּׁב יְרֵמְיָהוּ בְּחֻצַּר הַמְּטָרָה:"

ממ"ד: שאלה מס' 10:

הושע בן אלה, מלך ישראל, נאסר בבית כלא לאחר שהואשם במרידה.

א. מי כלא את הושע?

ב. למי שלח הושע מלאכים כחלק מהמרידה?

תשובות:

א. שלמנאסר מלך אשור

ב. סוא מלך מצרים

מלכים ב' יז, 3-4: "עָלְיוּ עָלָהּ שְׁלֹמֶנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְהִי לוֹ הוֹשֵׁעַ עֶבֶד וַיִּשָּׁב לוֹ מִנְחָה: וַיִּמְצָא מֶלֶךְ אַשּׁוּר בְּהוֹשֵׁעַ קָשֶׁר אֲשֶׁר שָׁלַח מְלָאכִים אֶל סוּא מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְלֹא הָעֵלָה מִנְחָה לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשֵׁנָה בְּשֵׁנָה וַיַּעֲצֹרְהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיֹּאסְרֵהוּ בֵּית כְּלָא:"

ממ"ד - שאלה מס' 11:

במעמד הר הכרמל ניסו נביאי הבעל לקרוא לאלוהיהם.

א. כמה זמן קראו בשמו?

ב. מלבד קריאה אל הבעל, כיצד ניסו נביאי הבעל להביא למענה אלוהיהם?

תשובות:

א. מהבוקר ועד הצהריים / מהבוקר ועד לעלות המנחה (כל אחת מהתשובות תתקבל)

ב. התגודדו בחרבות וברמחים / התנבאו (אזכור של אחת התשובות תזכה בניקוד מלא)

מלכים א יח, 25-29: "ויאמר אליהו לנביאי הבעל בחרו לכם הפך האחד ועשו ראשונה כי אתם הרבים וקרואו בשם אל היכם ואש לא תשימו: ויקחו את הפך אשר נתן להם ויעשו ויקראו בשם הבעל מהבקר ועד הצהריים לאמר הבעל ענגנו ואין קול ואין ענה ויפסחו על המזבח אשר עשה: ויהי בצהריים ויהתל בהם אליהו ויאמר קראו בקול גדול כי אל היים הוא פי שיח וכי שיג לו וכי דרך לו אולי ישן הוא ויקץ: ויקראו בקול גדול ויתגדדו כמשפטם בחרבות ובקמחים עד שפך דם עליהם: ויהי פעבר הצהריים ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה ואין קשב:"

ממ"ד - שאלה מס' 12:

"וירב היער לאכל בעם מאשר אכלה החרב ביום ההוא".

א. באיזה יער מדובר?

ב. ביער זה היה פחת גדול. מי הושלך אליו?

תשובות:

א. ביער אפרים

שמואל ב יח, 6-8: "ויצא העם השדה לקראת ישראל ותהי המלחמה ביער אפרים: וינגפו שם עם ישראל לפני עבדי דוד ותהי שם המגפה גדולה ביום ההוא עשרים אלף: ותהי שם המלחמה נפצות (נפוצת) על פני כל הארץ וירב היער לאכל בעם מאשר אכלה החרב ביום ההוא:"

ב. אבשלום

שמואל ב יח, 17: "ויקחו את אבשלום וישלכו אותו ביער אל הפחת הגדול ויצבו עליו גל אבנים גדול מאד וכל ישראל נסו איש לאהלו:"

חידון התנ"ך לנוער תשע"ב

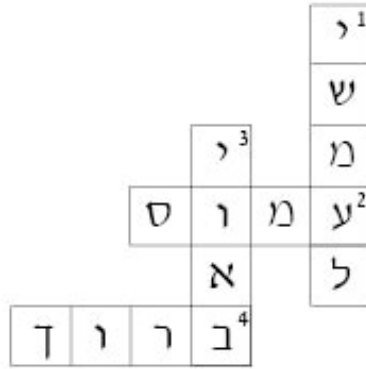
שלב ב

תשבצים

בשלב זה יוצג לכל נבחן תשבץ ובו 4 שאלות קצרות.
המילה נכתבת על פי הכתיב המקראי.
תשובה נכונה לכל שאלה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.
תשובות מלאות על כל השאלות בלא רמזים יזכו את הנבחן בעוד 5 נקודות.
בשלב זה אפשר לצבור 25 נקודות.
כל רמז שיינתן יגרע נקודה אחת מניקוד השאלה.
הזמן: 45 שניות.

ממלכתי: תשבץ א:

1. (מאונך) "יד כ' ל בו" (6)

תשובה: ישמעאל

בראשית יז, 24-25: "וְאֶבְרָהָם בֶּן תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בָּהֵמְלוֹ בָּשָׂר עָרְלָתוֹ וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן שָׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה בָּהֵמְלוֹ אֶת בָּשָׂר עָרְלָתוֹ".

2. (מאוזן) ניבא שנתיים לפני הרעש. (4)

תשובה: עמוס

עמוס א, 1: "דְּבַרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר הָיָה בְּנִקְדִים מִתְקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל יִשְׂרָאֵל בִּימֵי עֲזִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעָם בֶּן יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנַתִּים לִפְנֵי הַרְעָשׁ".

3. (מאונך) סירב להיענות לבקשה עד שחלקת שדהו הוצתה. (4)

תשובה: יואב

שמואל ב יד, 30-32: " וַיֹּאמֶר אֶל עֶבְדִּי רְאוּ חֵלְקַת יוֹאָב אֶל יָדַי וְלוֹ שֵׁם שְׁעָרִים לָכֹה וְהוֹצִיתִי (וְהִצִּיתוּהָ) בָּאֵשׁ וַיִּצְתּוּ עֶבְדֵי אֲבִשָׁלוֹם אֶת הַחֵלְקָה בָּאֵשׁ [...] וַיֹּאמֶר אֲבִשָׁלוֹם אֶל יוֹאָב הִנֵּה שְׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר בֹּא הִנֵּה וְאֶשְׁלַחְהָ אֵתְךָ אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִגָּשׁוּר טוֹב לִי עַד אֲנִי שָׁם וְעַתָּה אָרְאָה פָּנַי הַמֶּלֶךְ וְאִם יֵשׁ בִּי עֹרֹן וְהִמְתַּנִּי".

4. (מאוזן) כתב על ספר את דברי ירמיהו. (4)

תשובה: ברוך

ירמיהו לו, 4: "וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת בְּרוּךְ בֶּן נִרְיָה וַיִּכְתֹּב בְּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו עַל מַגִּלַת סֵפֶר".

ממלכתו: תשבץ ב:

1. (מאונך) עיר שניתנה במתנה לבת מלך שנישאה למלך. (3)

תשובה: גזר

מלכים א ט, 16: "פָּרְעָה מָלַךְ מִצְרַיִם עָלָה וַיִּלְכֹּד אֶת גִּזְרַ וַיִּשְׁרָפָה בְּאֵשׁ וְאֵת הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּעִיר הָרֶג וַיִּתְּנָה שְׁלָחִים לְבֵתוֹ אֲשֶׁת שְׁלֹמֹה".

2. (מאוזן) שם שניתן בעלות השחר על ידי מלאך. (5)

תשובה: ישראל

בראשית לב, 26-29: "וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ כִּי אִם בְּרַכְתָּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שָּׂמַךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שָׂמַךְ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי-שָׁרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעַם אַנְשֵׁים וַתּוּכַל".

2. (מאונך) מאח מגורש הפך לקצין ולשופט. (4)

תשובה: יפתח

שופטים יא, 1-6: "וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִבּוֹר חֵיל וְהוּא בֶן אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֵד גִּלְעָד אֶת יַפְתָּח וַתִּלְדֵּהוּ אֲשֶׁת גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ בְנֵי הָאִשָּׁה וַיִּגְרְשׁוּ אֶת יַפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא תִנְחַל בְּבֵית אָבִינוּ כִּי בֶן אִשָּׁה אַחֲרַת אָתָּה [...] וַיִּלְכּוּ זַקְנֵי גִלְעָד לְקַחַת אֶת יַפְתָּח מֵאַרְצָ טוֹב: וַיֹּאמְרוּ לְיַפְתָּח לְכֹה וְהָיִיתָ לָנוּ לְקָצִין וְנִלְחַמָּה בְּבָנֵי עַמּוֹן".

3. (מאוזן) הפר את עצת אחיתופל בנאום מבריק. (4)

תשובה: חושי

שמואל ב טו, 34: "[...] וְהִפְרָתָה לִי אֶת עֲצַת אַחִיתֹפֶל".

שמואל ב יז, 14: "וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשֵׁי הָאֲרָכִי מֵעֲצַת אַחִיתֹפֶל וְהִ' צָנָה לְהִפְרֹת אֶת עֲצַת אַחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוֹר הַבֵּיא ה' אֶל אַבְשָׁלוֹם אֶת הָרָעָה".

ממלכתי: תשבץ ג:

1. (מאונך) מלך זר שכונה "משיח ה". (4)

תשובה: כורש

ישעיה מה, 1: "כֹּה אָמַר ה' לְמַשִּׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר הִחְזַקְתִּי בִימֵינוּ לָרֵד לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְתָנִי מְלָכִים אֲפַתַּח לְפָתוֹחַ לְפָנָיו דְּלָתִים וְשַׁעֲרִים לֹא יִסְגְּרוּ".

2. (מאוזן) שמו הבבלי של דניאל. (7)

תשובה: בלטשאצר

דניאל א, 7: "וַיִּשֶׂם לָהֶם שֵׁר הַסְּרִיסִים שְׁמוֹת וַיִּשֶׂם לְדַנְיָאֵל בְּלֻטְשַׁאצַּר וְלַחְנַנְיָה שְׁדַרְךָן וְלַמִּישָׁאֵל מִישָׁן וְלַעֲזַרְיָה עֶבֶד נְגוּ".

3. (מאונך) שם נהרג גדליה. (4)

תשובה: מצפה

מלכים ב כה, 25: וַיְהִי בַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמַעְאֵל בֶּן נַחֲמִיָּה בֶּן אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אַנְשֵׁים אִתּוֹ וַיָּכּוּ אֶת גְּדַלְיָהוּ וַיָּמָת וְאֵת הַיְּהוּדִים וְאֵת הַכְּשָׁדִים אֲשֶׁר הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה".

4. (מאוזן) עמוני שניסה לעכב את בניית חומות ירושלים. (5)

תשובה: טוביה

נחמיה ד, 1-2: "וַיְהִי כִּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלֵּט נְטוּבְיָה וְהַעֲרָבִים וְהָעַמֻּנִּים וְהָאֲשֻׁדּוּדַיִם כִּי עָלְתָה אֲרוּכָה לְחַמּוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי הִחְלוּ הַפְּרָצִים לְהִסְתַּם וַיַּחֲר לָהֶם מְאֹד וַיִּקְשְׁרוּ כָלֵם יַחְדָּו לָבוֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תוֹעֵה".

ממלכתי: תשבץ ד:

נ ¹				
ע				
מ	י	פ ³	ר	ת ²
י		נ		
		י		
		א		
		ל	ב	נ ⁴

1. (מאונך) אומנת לבנה של רות (4)

תשובה: נעמי

רות ד, 16: " ותקח נעמי את-הילד ותשתהו בחיקה ותהי-לו לאִמָּנת".

2. (מאוזן) הושמו במיטתו של דוד תחת בגד כדי להסתיר את בריחתו (5)

תשובה: תרפים

שמואל א יט, 12-13: "ותָרַד מיכל אֶת דָּוִד בְּעֵד הַחֲלוֹן וַיִּלְךָ וַיִּכְרַח וַיִּמְלֹט וַתִּקַּח מִיכַל אֶת הַתָּרָפִים וַתִּשֶׂם אֶל הַמָּטָה וְאֵת כְּבִיר הָעֵזִים שָׂמָה מִרְאֲשֵׁתָיו וַתִּכַּסּ בַּבָּגָד".

3. (מאונך) השם שנתן יעקב למקום שבו ראה את אלוהים פנים אל פנים (5)

תשובה: פניאל

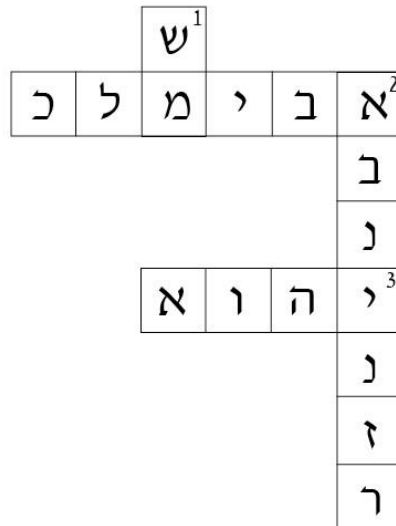
בראשית לב, 30: "וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנֵי־אֵל כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי".

4. (מאוזן) אחד שהוא "כְּשֵׁמוֹ כֵּן הוּא". (3)

תשובה: נבל

שמואל א כה, 25: "אֵל נָא יִשִׂים אֲדֹנָי אֶת לְבוֹ אֵל אִישׁ הַבְּלִיעַל הַזֶּה עַל נָבֶל כִּי כְּשֵׁמוֹ כֵּן הוּא נָבֶל שְׁמוֹ וַנְּבִלָה עִמּוֹ וַאֲנִי אֶמְתַּךְ לֹא רָאִיתִי אֶת נְעָרֵי אֲדֹנָי אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ".

ממלכתי דתי: תשבץ א:

1. (מאונך) אחד מאחיו ישכון באוהליו, וצאצאי האח השני יהיו עבדיו. (2)

תשובה: שם

בראשית ט, 27-26: "ויאמר ברוך ה' אלהי שם ויהי כנען עבד למו: יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו".

2. (מאוזן) הרג שבעים איש על אבן אחת. (6)

תשובה: אבימלך

שופטים ט, 4-5: "ויהנו לו שבעים כסף מבית בעל ברית וישכר בהם אבימלך אנשים ריקים ופחזים וילכו אחריו: ויבא בית אביו עפרתה ויהרג את אחיו בגי ירבעל שבעים איש על אבן אחת וינתר יותם בן ירבעל הקטן כי נחבא".

2. (מאונך) מתנוססות על אדמת ה'. (3, 4)

תשובה: אבני נזר

זכריה ט, 16: "והושיעם ה' אלקיהם ביום ההוא כצאן עמו כי אבני נזר מתנוססות על אדמתו".

3. (מאוזן) סגנון רכיבתו הסגיר את זהותו. (4)

תשובה: יהוא

מלכים ב ט, 20: "ויגד הצפה לאמר בא עד אליהם ולא שב והמנהג כמנהג יהוא בן נמשי פי בשגעון ינהג".

ממלכתי דתי: תשבץ ב:

ה ²				
ד				
ד	ו	ד ¹		
ב				
נ	ו	י	צ ³	
ב			ב	
ד			י	
ד			ה	

1. (מאוזן) כונה "מלך הארץ". (3)

תשובה: דוד

שמואל א כא, 12: "ויאמרו עבדי אֵלֶיךָ הֲלוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בְּמַחְלוֹת לְאֹמֶר הִנֵּה שָׂאוֹל בְּאֶלְפָיו וְדָוִד בְּרִבְכָתוֹ".

2. (מאונך) המכה את מדין בשדה מואב. (3,2,3)

תשובה: הדד בן בדד

בראשית לו, 35: "וימת השם וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו ענית".

3. (מאוזן) נדחה שאין דורש לה. (4)

תשובה: ציון

ירמיה ל, 17: "כי אעלה ארצה לך וממכותיך ארפאך נאם ה' כי נדחה קראו לך ציון היא דרש אין לה".

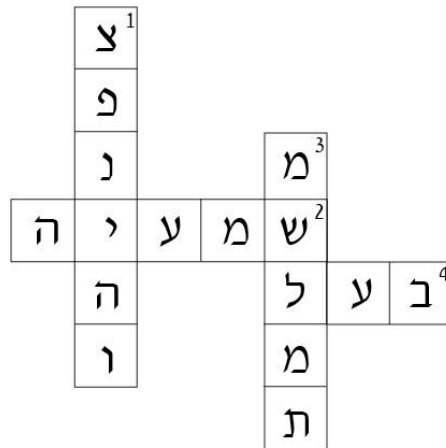
3. (מאונך) אמו של יהואש מלך יהודה. (4)

תשובה: צביה

מלכים ב יב, 2: "בשנת שבע ליהוא מלך יהואש וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבע".

ממלכתי דתי: תשבץ ג:

1. (מאונך) כהן משנה. (6)

תשובה: צפניהו

מלכים ב כה, 18: "ויקח רב טבחים את שריה כהן הראש ואת צפניהו כהן משנה ואת שלשת שמרי הסף".

2. (מאוזן) איש אלוהים שבנבואתו מנע מלחמת אחים. (5)

תשובה: שמעיה

מלכים א יב, 22-24: "ויהי דבר האלהים אל שמעיה איש האלהים לאמר: אומר אל רחבעם בן שלמה מלך יהודה ואל כל בית יהודה ובנימין ויתר העם לאמר: כה אמר ה' לא תעלו ולא תלחמו עם אחיכם בני ישראל שובו איש לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו את דבר ה' וישבו ללכת כדבר ה'".

3. (מאונך) אם מלך שמוצאה מיטבה. (5)

תשובה: משלמת

מלכים ב כא, 19: "בן עשרים ושתים שנה אמון במלכו ושתים שנים מלך בירושלם ושם אמו משלמת בת חרוץ מן יטבה".

4. (מאוזן) אל זר שלכבודו הוקם מזבח ובית בשומרון. (3)

תשובה: בעל

מלכים א טז, 30-32: "ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני ה' מפל אשר לפניו: ויהי הנקל לכתו בכתאות רחבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו: ויקם מזבח לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון".

ממלכתי דתי: תשבץ ד:

		א ¹		מ ³		
ו	ו	ח	י	ג ²		
		ז		ד		
				ל		
				ע		
ל	ו	ב	כ	צ	ר	א ⁴

1. (מאונך) שלח מדמשק הוראות לבניית מזבח. (3)

תשובה: אחז

מלכים ב טז, 10-11: "וַיִּלְךָ הַמֶּלֶךְ אַחְזֵי לְקִרְאֵת תְּגִלַּת פְּלֶאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר דּוֹמְשֶׁק וַיִּרְא אֶת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּדִמְשֶׁק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחְזֵי אֶל אוֹרֵיהָ הַכֹּהֵן אֶת דְּמוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת תְּבֻנֹתָיו לְכָל מַעֲשָׂהּ: וַיִּבֶן אוֹרֵיהָ הַכֹּהֵן אֶת הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחְזֵי מִדִּמְשֶׁק בֶּן עֲשָׂה אוֹרֵיהָ הַכֹּהֵן עַד בּוֹא הַמֶּלֶךְ אַחְזֵי מִדִּמְשֶׁק".

2. (מאוזן) "סוכב את כל ארץ כוש". (5)

תשובה: גיחון

בראשית ב, 13: "וְשֵׁם הַנְּהַר הַשְּׁנַי גִּיחוֹן הוּא הַסּוּכַב אֶת כָּל אֶרֶץ כּוּשׁ".

3. (מאונך) עליו עמד עזרא בזמן קריאת ספר התורה. (2, 4)

תשובה: מגדל עץ

נחמיה ח 2-4: "וַיָּבִיֵא עֲזָרָא הַכֹּהֵן אֶת הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשֹׁמֵעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרָא בּוֹ [...] נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאֲזַנֵּי כָל הָעָם אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה: וַיַּעֲמֵד עֲזָרָא הַסֵּפֶר עַל מִגְדַּל עֵץ אֲשֶׁר עָשׂוּ לְדָבָר וַיַּעֲמֵד אֶצְלוֹ מִתְּתִיָּה וְשֹׁמֵעַ וְעֲנִיָּה וְאוֹרֵיהָ וְחַלְקִיָּה וּמַעֲשִׂיָּה עַל יְמִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ פְּדִיָּה וּמִישָׁאֵל וּמִלְכִיָּה וְחִשָּׁם וְחַשְׁבַּדְנָה וְזַכְרְיָה מִשְׁלָם".

4. (מאוזן) שם גנאי שנתן מלך צור למתנה שקיבל ממלך ישראל. (3, 4)

תשובה: ארץ כבול

מלכים א ט, 12-13: "וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לְרֵאוֹת אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר מֶה הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי אַחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כְּבוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

חידון התנ"ך לנוער תשע"ב

שלב ג – השב כפי יכולתך

בשלב זה על המתמודד לענות על שאלות רבות ככל שיוכל ב-45 שניות.

תשובה נכונה על כל פרט תִּזְכָּה את הנבחן ב-4 נקודות.

בשלב זה אפשר לצבור עד 30 נקודות.

ממלכתי: מקבץ א

1. השלם: "הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו _____".

תשובה: יהודה

בראשית כט, 35: "ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת:"

2. מי נשאלה: "מי את בתי"?

תשובה: רות

רות ג, 16: "ותבוא אל חמותה ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש:"

3. איזה מלך רצה למות במקום בנו?

תשובה: דוד

שמואל ב יט, 1: "וירגז המלך ויעל על עלית השער ויבך וכו' אמר בלכתו בני אבשלום בני בני אבשלום מי יתן מותי אני תחתיך אבשלום בני בני:"

4. מי מדומה ל"חוח אשר בלכנון"?

תשובה: אמציה (מלך יהודה)

מלכים ב יד, 8-9: "אז שלח אמציה מלאכים אל יהואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל לאמר לכה נתראה פנים: וישלח יהואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר החוח אשר בלכנון שלח אל הארז אשר בלכנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה ותעבור חית השדה אשר בלכנון ותקמס את החוח:"

5. אמת או שקר?

בני הרכבים שתו יין למרות מצוות אביהם.

תשובה: שקר

ירמיהו לה, 14: "הינקם את דברי יהונדב בן רכב אשר צנה את בניו לבלתי שתות יין ולא שתו עד היום הזה כי שמעו את מצות אביהם ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי".

6. מי הכה את אויביו "שוק על ירך"?

תשובה: שמשון

שופטים טו, 7-8: "ויאמר להם שמשון אם תעשוני כזאת כי אם נקמתי בכם ואחר אֶחָדֶל: יֵרַךְ אותם שוק על ירך מכה גדולה ויָרַד וישב בסעִיף סלע עִיטָם:"

7. מה היה כתוב על מטה לוי שפרח?

תשובה: אהרן

במדבר יז, 18-23: "וְאֵת שֵׁם אֶהֱרֹן תִּכְתֹּב עַל מִטֵּה לְוִי כִּי מִטֵּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם [...] וַיְהִי מִמְּחֻרַת וַיָּבֵא מִשֶּׁה אֶל אֶהֱל הַעֲדוּת וַהֲנִיחַ פָּרַח מִשֶּׁה אֶהֱרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵן צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים:"

8. מי אמר: "ויהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור"?

תשובה: יואל

יואל ד, 20: "ויהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור:"

9. אנשי איזו עיר ראו: "והנה עלה עשן העיר השמימה"?

תשובה: העי

יהושע ח, 20: "ויפגו אנשי העי אחריהם ויראו והנה עלה עשן העיר השמימה ולא היה בהם ידים לניס הנה והנה והעם הנס המדבר נהפך אל הרודף:"

10. מי הנביא שכינה את עשירי שומרון: "פרות הבשן"?

תשובה: עמוס

עמוס ד, 1: "שמעו הדבר הזה פרות הבשן אשר בָּהָר שְׁמֹרֹן הַעֲשִׂקוֹת הַלֵּים הַרְצָצוֹת אֲבִיוֹנִים הָאִמְרוֹת לְאֲדֹנֵיהֶם הַבִּיאָה וְנִשְׁתָּה:"

11. אמת או שקר?

בצלאל בן אורי היה משבט דן.

תשובה: שקר

שמות לא, 2: "רָאָה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה:"

12. מיהו הנביא שאמר "יד נשם טוב מְבַנִּים ומְבַנּוֹת"?

תשובה: ישעיהו

ישעיהו נו, 5: "וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד נֶשֶׁם טוֹב מְבַנִּים וּמְבַנּוֹת שֵׁם עוֹלָם אָתָּן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת:"

13. מי נראה לדניאל בתפילתו בזמן מנחת ערב?

תשובה: גבריאל

דניאל ט, 21: "וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר בְּתַפִּלָּה וְהֵאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּחֹזֶן בְּתַחֲלָה מֵעַף בִּיעֵף נִגַּע אֵלַי כְּעֵת מְנַחַת עֶרֶב:"

14. מי אמר: "וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מַקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם"?

תשובה: דניאל

דניאל ט, 17: "וְעַתָּה שָׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תַּפִּלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מַקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדַנֶּי:"

15. מי הנביא שאמר: "רְאֵשִׁיָּה בְּשִׁחַד יִשְׁפֹּטוּ"?

תשובה: מיכה

מיכה ג, 11: "רְאֵשִׁיָּה בְּשִׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֵיהָ בְּמַחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסְמוּ [...]"

ממלכתי: מקבץ ב

1. מי חיה 127 שנים?

תשובה: שרה

בראשית כג, 1: "וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה:"

2. על מה שמח יונה שמחה גדולה?

תשובה: על הקיטין

יונה ד, 6: "וַיִּמְזַן ה' אֱלֹהִים קִיקִיּוֹן נִיעַל מֵעַל לְיוֹנָה לְהִיּוֹת צֶלַעַל רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרְעָתוֹ וַיִּשְׁמַח יוֹנָה עַל הַקִּיקִיּוֹן שֶׁמָּחָה גְדוּלָּה:"

3. אמת או שקר?

ישעיהו קרא לבנו בשם: "מהר שלל חש בז?"

תשובה: אמת

ישעיהו ח, 3: "וְאֶקְרַב אֶל הַנְּבִיאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שְׁלַל חֵשׁ בְּז:"

4. על מי נאמר: "אל יתהלל חגר כמפתח?"

תשובה: בן הדד מלך ארם

מלכים א כ, 10-11: "וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן הַדָּד וַיֹּאמֶר כֹּה יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֵפוּ אִם יִשְׁפַק עֲפָר שְׁמֵרוֹן לְשַׁעֲלִים לְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵי: נִיעַן מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דְּבָרוּ אֵל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כַּמִּפְתָּח:"

5. אמת או שקר?

אחיקם בן שפן שפט את ירמיהו למוות.

תשובה: שקר

ירמיהו כו, 24: "אֲנִי יַד אַחִיקָם בֶּן שָׁפָן הֵיטָה אֶת יַרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תַת אֶתוֹ בְּיַד הָעָם לְהַמִּיתוֹ:"

6. נביא שנרצח על ידי המלך יהויקים.

תשובה: אוריהו

ירמיהו כו, 20-23: "וגם איש הָיָה מִתְנַבֵּא בְשֵׁם ה' אֹרִיָּהוּ בֶן שֹׁמְעֵיָהוּ מִקְרִית הַיְעָרִים [...] וַיֹּצִיאֵהוּ אֶת אֹרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבֹאֵהוּ אֶל הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיִּכְהוּ בְּתַרְבּוּב וַיִּשְׁלַךְ אֶת נַבְלָתוֹ אֶל קִבְרֵי בְנֵי הָעָם:"

7. איזה שופט היה נזיר אלוהים?

תשובה: שמשון

שופטים טז, 17: "וַיִּנְגַד לָהּ אֶת כָּל לְבוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא עָלָה עַל רֹאשִׁי כִּי נְזִיר אֱלֹהִים אָנֹכִי מִבְּטֶן אִמִּי אִם גָּלַחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כֹחַי וְחֵלִיתִי וְהִיִּיתִי כְּכֹל הָאָדָם:"

8. מי קמה בטרם "יכיר איש את רעהו"?

תשובה: רות

רות ג, 9-14: "וַיֹּאמֶר מִי אַתְּ וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רוּת אֲמִתְךָ וּפְרִשְׁתְּ כַּנָּפֶךְ עַל אֲמִתְךָ כִּי גֵאל אֶתְּהָ [...] וַתִּשְׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֹּקֶר וַתִּקַּם בַּטְרוֹם (בְּטָרָם) וַיִּכֹּר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וַיֹּאמֶר אֵל יִנְדַע כִּי בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָה:"

9. מי אמר: "השיבו נא להם כהיום שד'תיהם פרמיהם ויתיהם ובתיהם"?

תשובה: נחמיה

נחמיה ה, 11: "השיבו נא להם כהיום שד'תיהם פרמיהם ויתיהם ובתיהם ומאת הכסף והדגן התירוש והיצהר אשר אתם נשים בהם:"

10. הכה בפלשתים "במלמד הבקר".

תשובה: שמגר

שופטים ג, 32: "וַאֲחֲרָיו הָיָה שִׁמְגוֹר בֶּן עֲנַת וַיִּכַּח אֶת פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ בְּמִלְמַד הַבָּקָר וַיֹּשַׁע גַּם הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל:"

11. השופט שעליו נאמר כי השליך "את נפשו מנגד".

תשובה: גדעון / ירבעל

שופטים ט, 17: "אֲשֶׁר נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁלַךְ אֶת נַפְשׁוֹ מִנְּגַד וַיִּצַּל אֶתְכֶם מִיַּד מִדָּגָן:"

12. מי אמר: "הִיָּלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בְּלִתִּי אִם נוֹעְדוּ?"

תשובה: עמוס

עמוס ג, 3: "הִיָּלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בְּלִתִּי אִם נוֹעְדוּ:"

13. מה אכלו הילדים ש"נראו מראיהם טוב?"

תשובה: זרעונים

דניאל א, 15: "וּמִקְצַת יָמַיִם עָשְׂרָה נִרְאָה מִרְאֵיהֶם טוֹב וּבְרִיאֵי בָּשָׂר מִן כָּל הַיְלָדִים הָאֲחֵרִים אֵת פֶּת בֶּגְדֵי הַמֶּלֶךְ:"

14. מי אמר: "הִגִּפֶּן הוֹבִישָׁה וְהִתְאַנָּה אִמְלָלָה?"

תשובה: יואל

יואל א, 12: "הִגִּפֶּן הוֹבִישָׁה וְהִתְאַנָּה אִמְלָלָה רִמּוֹן גַּם תִּמְרָר וְתַפּוּחַ כָּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִבְשׁוּ כִּי הִבִּישׁ שָׁשׁוֹן מִן בְּגֵי אָדָם:"

15. מי "זָרַח אֵת גִּרְוֵן הַשְּׁעָרִים" בלילה?

תשובה: בעז

רות ג, 2: "וַנְּעִתָה הֲלֹא בַעַז מִדְּעַתְנֹו אֲשֶׁר הָיִיתָ אֵת נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה הוּא זָרַח אֵת גִּרְוֵן הַשְּׁעָרִים הַלְיָלָה:"

ממלכתי: מקבץ ג

1. למי נאמר: "אל נא תהי מריבה ביני ובינך"?

תשובה: ללוט

בראשית יג, 8: "ויאמר אברהם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רעי ובין רעיך פי אנשים אהים אנהנו:"

2. מי לא אכל לחם ולא שתה מים בגלל "מעל הגולה"?

תשובה: עזרא

עזרא י, 6: "ויקם עזרא מלפני בית האלהים וילך אל לשפת יהונתן בן אלישיב וילך שם לחם לא אכל ומים לא שתה כי מתאבל על מעל הגולה:"

3. כמה שנים יעברו עד שייגאלו יהודה משעבוד בבל לפי ירמיהו?

תשובה: 70 שנה

ירמיהו כט, 10: "כי כה אמר ה' כי לפי מלאת לבבל שבועים שנה אפקוד אתכם והקמתי עליכם את דברי הטוב להשיב אתכם אל המקום הזה:"

4. מי אמר: "קומה ה' ופצו איביך וינסו משנאיך מפניך"?

תשובה: משה

במדבר י, 35: "ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה ה' ופצו איביך וינסו משנאיך מפניך:"

5. מי העידה על עצמה: "ואנכי נכריה"?

תשובה: רות

רות ב, 8-10: "ויאמר בעז אל רות הלוא שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערתי [...] ותפל על פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מדוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה:"

6. בימי מי נאמר כי "יהודה וישראל רבים כחול אשר על היס"?

תשובה: שלמה

מלכים א ד, 20: "יהודה וישראל רבים כחול אשר על היס לרב אכלים ושתים ושמחים:"

7. אמת או שקר?

יהושע מת בן 110 שנים.

תשובה: אמת

שופטים ב, 8: "וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן עֶבֶד ה' בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנִים:"

8. מי שבר מוטה מעל צוואר?

תשובה: חנניה בן עזור

ירמיהו כח, 10: "וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנְּבִיא אֶת הַמּוֹטָה מֵעַל צוּאָר יִרְמְיָה הַנְּבִיא וַיִּשְׁבְּרָהּ:"

9. גדליה האשים אותו בשקר – והוא האשים את ירמיהו בשקר.

תשובה: יוחנן בן קרח

ירמיהו מ, 16: "וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן אַחִיקָם אֶל יוֹחָנָן בֶּן קָרַח אֶל (תעש) תַּעֲשֵׂה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה דְּבַר אֶל יִשְׁמָעֵאל:"

ירמיהו מג, 2: "וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶּן הוֹשַׁעְיָהוּ וַיִּוְחָנָן בֶּן קָרַח וְכָל הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֲמָרִים אֶל יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר לֹא שְׁלַחְךָ ה' אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא תִבְאוּ מִצְרַיִם לְגוֹר שָׁם:"

10. מי כונה "איש חמדות"?

תשובה: דניאל

דניאל י, 11: "וַיֹּאמֶר אֵלַי דְּנִיֵּאל אִישׁ חֲמֵדוֹת הֵבֵן בְּדַבְרֵי אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וְעַמִּד עַל עַמְּךָ כִּי עֲתָה שְׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְרֹי עִמִּי אֶת הַדְּבָר הַזֶּה עֲמִדְתִּי מִרְעִיד:"

11. אמת או שקר?

מלך אדום נתן לבני ישראל לעבור בגבולו.

תשובה: שקר

במדבר כ, 21: "וַיִּמְאַן אֲדוֹם נָתַן אֶת יִשְׂרָאֵל עֶבֶר בְּגָבְלוֹ וַיִּט יִשְׂרָאֵל מֵעֲלָיו:"

12. מי הנביא שאמר: "תקעו שופר בציון קדשו צום קראו עצרה?"

תשובה: יואל

יואל ב. 15: "תקעו שופר בציון קדשו צום קראו עצרה:"

13. השלם: "כטל מאת ה' _____ עלי עשב".

תשובה: כרביבים

מיכה ה. 6: "וְהָיָה שְׂאֵרֵי יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת ה' כְּרִבִּיבִים עָלֵי עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא יִקְנֶה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבְנֵי אָדָם:"

14. שם הקריבו בימי יהושע עלות ושלמים.

תשובה: הר עיבל

יהושע ח. 30-31: "אֲזַי יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבַל: כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד ה' אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּפְתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא הִנִּיף עֲלֵיהֶן בְּרִזָּל וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַה' וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים:"

15. על איזה מראה שראה עמוס אמר ה': "בא הקץ אל עמי ישראל?"

תשובה: כלוב קיץ (תתקבל גם התשובה: סל פירות או סל תאנים)

עמוס ח. 2: "וַיֹּאמֶר מָה אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס נְאֻמַּר כָּלֹב קִיץ וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי בָּא הַקֵּץ אֶל עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ:"

ממלכתי-דתי: מקבץ א:

1. מי היה "אבי מלכה ואבי יספה"?

תשובה: הרן

בראשית יא, 29: "ויקח אברהם ונחזר להם נשים שם אשת אברהם שרי ושם אשת נחזר מלכה בת הרן אבי מלכה ואבי יספה:"

2. למי מוסר הנביא ש"לא בחיל ולא בכח"?

תשובה: לזרובבל

זכריה ד, 6: "ניען ויאמר אלי לאמר זה דבר ה' אל זרובבל לאמר לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אומר ה' צבאות:"

3. למי נשלחו 40 גמלים כמתנה?

תשובה: לאלישע

מלכים ב ח, 9-10: "וילך חזאל לקראתו ויקח מנחה בידו וכל טוב דמשק משא ארבעים גמל ויבא ויעמד לפניו ויאמר בנג בן הדד מלך ארם שלחני אליך לאמר האחיה מחלי זה: ויאמר אליו אלישע לך אגמר לא (לו) חיה תחיה והראני ה' כימות ימות:"

4. איזה שם ניתן על ידי "השכנות"?

תשובה: עובד

רות ד, 18: "ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד:"

5. אמת או שקר?

בימי שיבת ציון חודשה הקרבת הקרבנות בחג הסוכות.

תשובה: שקר

עזרא ג, 6: "מיום אחד לחידוש השביעי החלו להעלות עלות לה' והיכל ה' לא יסד:"

6. על מי נאמר: "כי מלאך ה' צבאות הוא"?

תשובה: על הכהן

מלאכי ב, 7: "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא:"

7. מי אמר: "כי אתה ה' כְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ?"

תשובה: המלחים באנייה של יונה

יונה א, 13-14: "וַיִּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיָּבֵשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הָיָם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל ה' וַיֹּאמְרוּ אָנָּה ה' אֵל נָא נִאֲבָדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְנָאל תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נִקְיָא כִּי אַתָּה ה' כְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ:"

8. על מי נאמר: "קטן נתייך בגוים?"

תשובה: על אדום

עובדיה א, 2-1: "חֲזוֹן עֲבַדְיָה כֹּהֵן אָמַר אֲדֹנָי ה' לְאֲדוֹם שְׂמוּעָה שְׂמוּעָנוּ מֵאֵת ה' וְצִיר בְּגוֹיִם שְׁלַח קוֹמוֹ וְנִקְוָמָה עָלֶיָּהּ לְמַלְחָמָה: הִנֵּה קָטָן נִתְתִּיךָ בְּגוֹיִם בְּזוֹי אַתָּה מְאֹד:"

9. מי הצטווה לבנות מזבח "על ראש המעוז?"

תשובה: גדעון

שופטים ו, 26: "וּבְנִיתָ מִזְבֵּחַ לַה' אֱלֹהֶיךָ עַל רֹאשׁ הַמְּעוֹז הַזֶּה בְּמַעְרְכָה וְלָקַחְתָּ אֶת הַפָּר הַשְּׁנִי וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בְּעֻצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת:"

10. מי אמר לעם: "הסו כי היום קדש?"

תשובה: הלויים

נחמיה ח, 11: "וְהַלְוִיִּם מְחַשִּׁים לְכָל הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי הַיּוֹם קִדְשׁ וְנֹאל תַעֲצֹבו:"

11. כמה ימים שכב יחזקאל על צדו כדי לשאת את עוון בית ישראל?

תשובה: 390 ימים

יחזקאל ד, 4-5: "וְנֹאתָה שֹׁכֵב עַל צִדְךָ הַשְּׂמָאלִי וְשָׁמַתָּ אֶת עוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת עוֹנָם: וְאֲנִי נִתְתִּי לְךָ אֶת שְׁנֵי עוֹנָם לְמִסְפָּר יָמִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנִשְׂאָתָה עוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל:"

12. על מה נאמר: "אשר לא תאכלנה מרע?"

תשובה: על התאנים בחזון ירמיהו

ירמיהו כט, 17: "כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת הַנְּנִי מִשְׁלַח בְּסֵאת הַחֶרֶב אֶת הַרְעֵב וְאֶת הַדְּבָר וְנִתְתִּי אוֹתָם כַּתְּאֲנִים הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא תֹאכְלֶנָּה מֵרֵעַ:"

13. כיצד קבעו בימי נחמיה מי יתנדב לגור בירושלים?

תשובה: בהפלת גורל

נחמיה יא, 1-2: "וישבו שרי העם בירושלם ושאר העם הפילו גורלות להביא אחד מן העשרה לשבת בירושלם עיר הקדש ותשע הידות בערים: ויברכו העם לכל האנשים המתנדבים לשבת בירושלם:"

14. למי נתן ה' "ענין לאסוף ולכנוס"?

תשובה: לחוטא

קהלת ב, 26: "כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה ולחוטא נתן ענין לאסוף ולכנוס לתת לטוב לפני האלהים גם זה הכל ורעות רוח:"

15. איזה נביא ישיב "לב אבות על בנים"?

תשובה: אליה

מלאכי ג, 23-24: "הגה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא: והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם פן אבוא והפיתי את הארץ חרם:"

ממלכתי-דתי: מקבץ ב:

1. את מי בירכו: "יהי ביתך כבית פֶּרֶץ"?

תשובה: בועז

רות ד, 12: "ויהי ביתך כבית פֶּרֶץ אֲשֶׁר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן ה' לך מן הנערה הזאת:"

2. השלם: "עת לבקש נעת _____."

תשובה: לאבד

קהלת ג, 6: "עת לבקש נעת לאבד עת לשמור נעת להשליך:"

3. מי "[...] לא היה בהם ידים לנוס"?

תשובה: אנשי העי

יהושע ח, 20: "ויפנו אנשי העי אחריהם ויראו והנה עלה עשן העיר השמימה ולא היה בהם ידים לנוס הנה והנה והעם הנס המדבר נהפך אל הרודף:"

4. מי הנביא שקרא לירושלים "עיר האמת"?

תשובה: זכריה

זכריה ח, 3: "כֹּה אָמַר ה' שְׁבִתִי אֶל צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְנִקְרָאָה יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהָרַחֵם ה' צְבָאוֹת הַר הַקֹּדֶשׁ:"

5. אמת או שקר?

עבדי אבשלום הציתו את חלקת החיטים של יואב.

תשובה: שקר

שמואל ב יד, 30: "ויאמר אל עבדיו ראו חלקת יואב אל ידי ולו שם שערים לכו והוצתיה (והציתוה) באש ויצתו עבדי אבשלום את החלקה באש:"

6. מי אמר: "ונאני בקול תודה אֲזַבְּחָה לְךָ"?

תשובה: יונה

יונה ב, 10: "ונאני בקול תודה אֲזַבְּחָה לְךָ אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלְמָה יְשׁוּעָתָה לִּי:"

7. מי שלח מלאכים לדרוש בבעל זבוב?

תשובה: אחזיה בן אחאב

מלכים ב, א, 2: "ויפל אחזיה בעד השבכה בעליתו אשר בשמרון ויחל נישלח מלאכים ויאמר אליהם לכו דרשו בבעל זבוב אל'הי עקרון אם אחיה מחלי זה:"

8. איזה חג יחגגו הגויים בירושלים?

תשובה: חג הסוכות

זכריה יד, 16: "והיה כל הנותר מכל הגוים הבאים על ירושלים ועלו מהי שנה בשנה להשתחוות למלך ה' צבאות ולחג את חג הסוכות:"

9. מי העיד על עצמו: "הנה נפשי לא מטמאה?"

תשובה: יחזקאל

יחזקאל ד, 14: "ואמר אהיה אדני ה' הנה נפשי לא מטמאה ונבלה וטרפה לא אכלתי מנעורי ועד עתה ולא בא בפי בשר פגול:"

10. איזו עיר כונתה "עיר ואם בישראל"?

תשובה: אבל בית מעכה

שמואל ב, כ, 19: "אנכי שלמי אמוני ישראל אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל למה תבלע נחלת ה':"

11. את מי ישפט ה' "בדבר ובדם וגשם שוטף"?

תשובה: גוג

יחזקאל לח, 18-22: "והיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל נאם אדני ה' תעלה חמתי באפי [...] ונשפטי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש ונפרית אמטיר עליו ועל אגפיו ועל עמים רבים אשר אתו:"

12. מי "חבק את ידיו ואכל את בשרו"?

תשובה: הכסיל

קהלת ד, 5: "הכסיל חבק את ידיו ואכל את בשרו:"

13. מי המנהיג שלא לקח מסים לכלכלת חצרו משום ש"כבודו העבדה על העם"?

תשובה: נחמיה

נחמיה ה, 18: "וְאֲשֶׁר הָיָה נֹעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ בְּרֹרוֹת וְצִפְּרִים נֹעֲשׂוּ לִי וּבֵין עֲשָׂרֵת יָמִים בְּכָל יוֹם לְהִרְבֵּה וְעַם זֶה לְחֵם הַפֶּחֶה לֹא בִקְשָׁתִי כִּי כְבוֹדָה הָעֵבֶדָה עַל הָעָם הַזֶּה:"

14. מי היה הכוהן הגדול בתקופת זרובבל?

תשובה: יהושע בן יהוצדק

חגי ב, 2: "אָמַר נָא אֶל זָרְבָבֶל בֶּן שְׁלֵתִיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל שְׂאֵרֵי הָעָם לֵאמֹר:"

15. איזו עיר נלכדה "ביום השני"?

תשובה: לכיש

יהושע י, 32: "וַיִּתֶּן ה' אֶת לְכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדֶהָ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיִּבְּקֶה לְפִי חֶרֶב וְאֵת כָּל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר בָּהּ כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לְלַבְנָה:"

ממלכתי-דתי: מקבץ ג:

1. היכן התכסה כל העם בשקים בצו המלך?

תשובה: בנינוה

יונה ג, 7-8: "ויזעק ויאמר בנינוה מטעם המלך וגדליו לאמר האדם והבהמה הבקר והצאן אל יטעמו מאומה אל ירעו ומים אל ישחו: ויתפסו שקים האדם והבהמה ויקראו אל אלהים בחזקה וישבו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר בכפיהם:"

2. למי נאמר: "עמד על רגליך ואדבר אתך"?

תשובה: ליחזקאל

יחזקאל ב, 1: "ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אתך:"

3. מי בורכה: "הרבה ארבה אתזרעך"?

תשובה: הגר

בראשית טז, 10: "ויאמר לה מלאך ה' הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרב:"

4. אמת או שקר?

נחמיה השליך את כלי אלישיב אל מחוץ ללשכה.

תשובה: שקר

נחמיה יג, 8: "וירע לי מאד ואשליכה את כל כלי בית טוביה החוץ מן הלשכה:"

5. מי קולל: "אדמתך בחבל תחלק"?

תשובה: אמציה / כהן בית אל

עמוס יז, 14-17: "ויצען עמוס ויאמר אל אמציה [...] לכן כיה אמר ה' אשתך בעיר תזנה ובניך ובנותיך בחרב יפלו ואדמתך בחבל תחלק ואתה על אנמה טמאה תמות וישאל גלה יגלה מעל אדמתו:"

6. מי כונה "איש יששכר"?

תשובה: תולע בן פואה

שופטים י, 1: "ויקם אחרי אבימלך להושיע את ישראל תולע בן פואה בן דודו איש יששכר והוא ישב בשמיר בהר אפרים:"

7. מי אמר: "יש מקנה לישראל על זאת"?

תשובה: שכניה בן יחיא

עזרא י, 2: "ויען שכניה בן יחיא מבני עולם (עילם) ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נכריות מעמי הארץ ועתה יש מקנה לישראל על זאת:"

8. איזה נביא אמר: "המשפיל בעת ההיא ידם"?

תשובה: עמוס

עמוס ה, 13: "לכן המשפיל בעת ההיא ידם כי עת רעה היא:"

9. מי אמר: "הנה אנחנו עבדים עליה"?

תשובה: נחמיה

נחמיה ט, 36: "הנה אנחנו היום עבדים והארץ אשר נתתה לאבותינו לאכל את פרקה ואת טובה הנה אנחנו עבדים עליה:"

10. מהיכן שלח יהושע מרגלים לרגל ביריחו?

תשובה: מן השיטים

יהושע ב, 1: "וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו וילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה:"

11. מי "הולך אל דרום וסובב אל צפון"?

תשובה: הרוח

קהלת א, 6: "הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח:"

12. באיזה כלי השתמש נביא כדי לסמל קיר ברזל?

תשובה: במחבת

יחזקאל ד, 3: "ואתה קחלך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר והכינתה את פניך אליה והיתה במקצור וצרת עליה אות היא לבית ישראל:"

13. מי שכן "מחוללה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה"?

תשובה: בני ישמעאל

בראשית כה, 18: "וישפנו מחוללה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל:"

14. מה השימוש שייעשה בנשק שיילקח שלל מצבא גוג?

תשובה: הסקה / הבערת אש

יחזקאל לט, 9-10: "וַיֵּצְאוּ יְשִׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹוּ וַהֲשִׁיקוּ בְנִשְׁקָם וּמִגֵּן וַיִּצְנְהוּ בְקִשְׁתֵּי וּבַחֲצִיצִים וּבְמִקְלֵ יָד וּבְרִמְחֵ וּבַעֲרֹוּ בָהֶם אֵשׁ שְׂבַע שָׁנִים: וְלֹא יִשְׂאוּ עֲצִים מִן הַשָּׂדֶה וְלֹא יִחַטְּבוּ מִן הַיַּעֲרִים כִּי בְנִשְׁקָם יַעֲרֹוּ אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת שְׁלֵלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת בְּזִזְיָהֶם נְאֻם אֲדֹנָי ה':"

15. מי הנביא שאמר: "גְּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן"?

תשובה: חגי

חגי ב, 9: "גְּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן אָמַר ה' צְבָאוֹת וּבְמִקְוֵם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלוֹם נְאֻם ה' צְבָאוֹת:"

